

Ärendenummer / Referens

Ju2025/00206

Vår referens

Emilia Wikström Melin

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

E-post

emilia.wikstrom-melin@seko.se

Telefon

072-553 17 41

Sekos yttrande gällande SOU 2025:11 - Straffbarhetsåldern

Seko har fått möjlighet att yttra sig kring förslagen i SOU 2025:11 – Straffbarhetsåldern.

Seko avstyrker utredningen förslag om att i vissa fall sänka straffbarhetsåldern till 14 år. Seko avstyrker också utredningens förslag som att det längsta straffet som ska kunna dömas ut för en person under 18 år höjs från fjorton till arton år.

Om regeringen väljer att gå vidare och sänka straffåldern tillstyrker Seko utredningens förslag om att förändringen ska vara tidsbegränsad till fem år, att 14-åringar ska dömas enligt samma straffskala som 15–17 åringar, om undanröjande av påföljder samt utredningens förslag om ett ökat statligt ansvar för barn och unga som begår brott.

Sekos ställningstagande

Seko menar att det är viktigt att se allvarligt på den grova brottsligheten som kryper allt längre ned i åldrarna. Samhället måste ta sitt ansvar och bryta rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng. Seko anser att resurserna till det förebyggande arbete måste öka. De unga som begår de grova brotten ska självklart få ett kännbart straff men det måste kombineras med vård och behandling så att de i framtiden kan återanpassas till samhället och leva ett liv utan kriminalitet.

Seko anser att straffbarhetsåldern bör vara oförändrad, dvs 15 år, för alla typer av brott. Att sänka straffålder till 14 år för brott med ett straffvärde på minst fyra år i fängelse, riskerar skapa en otydlighet kring att 14-åringen har ett straffrättsligt ansvar för vissa brott men inte andra. Det finns en uppenbar utmaning i att pedagogiskt förklara varför en 14-årig anses mogen att dömas för ett brott med minimistraff 4 års fängelse men inte för ett brott med minimi 2 eller 3 års fängelse.

Seko menar att utredningens slutsatser om effekterna av att sänka straffbarhetsåldern till 14 år för vissa brott delvis bygger på spekulation och att det saknas en tillräcklig analys om vad som förväntas uppnås. Därtill konstaterar utredningen själva att utvärderingar från när Danmark sänkt straffbarhetsåldern från 15 till 14 år visar på det inte ledde till en minskad brottslighet bland 14-åringar. Forskning visar också på, vilket bekräftas av erfarenheterna från Danmark, att unga som tidigt kommer in i det straffrättsliga systemet har en ökad risk att återfalla i brott. Bland de dömda 14-åringarna ökade risken något för att återfalla i brott och de 14-åringar som dömdes hade lägre sannolikhet att fullfölja skolan. Genom att sänka straffbarhetsåldern till 14 år för de grovsta brotten ser Seko också en risk att den grova kriminaliteten pressas ännu lägre ner i åldrarna.

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Box 1105, 111 81 Stockholm
Besök: Hagagatan 2
Hemsida: www.seko.se

Telefon: 08-791 41 00
Telefax: 08-21 89 53
E-post: seko@seko.se

Organisationsnummer: 802004-5509
Plusgironummer: 58-8

Från den 1 juli 2026 är det planerat att Kriminalvården ska ha ungdomsfängelser på plats för att ta emot dömda 15–17 åringar. Kriminalvården befinner sig redan i en ytterst pressade verklighet med både brist på platser och personal. Seko menar att Kriminalvården redan som det är kommer ha svårt att få till en bra verksamhet för 15–17 åringarna. Att då även börja placera 14 åringar i fängelse innebär en stor risk att Kriminalvården inte kommer kunna tillgodose dessas behov av behandling, vård och skolgång.

Vänliga hälsningar

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Gabriella Lavecchia
Förbundsordförande

Emilia Wikström Melin
Utredare